

SZEGEDI EGYETEM

A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM, ORVOSGYEYTEM ÉS A PEDAGÓGIAI FŐISKOLA LAPJA

I. évfolyam 7. szám

1953 április 29

Ara 40 fillér

Május 1

1889-ben, a világ szocialistáinak párizsi kongresszusán a munkások elhatározták, hogy „május elsején, amikor a természet felébred tőlünk, a levegőt átjárja a megújulás öröme... ezen a napon fogjuk az egész világot... tudatolni; a munkások hozzák az emberiségnek a tavaszt és szabadságát meg a kapitalizmus bilincseitől, a munkások hivatottak megújítani a világot a szabadság és a szocializmus alapján”.

Amióta Sztálin e szavakat leírta, az oroszországi proletariátus Lenin és Sztálin vezetése alatt megújította a világot és a Szovjetunió hősi harcával és győzelmével meghozta a szabadságot és a szocializmus alapján való megújulást, lehetővé tette az európai népi demokráciáknak, Kínának és a proletárnemzetek köziség szellemében segítő építő munkájukat, az imperialista egyenlőtlen harcaikat, a proletármunkások, más ellen még küzdő népeket pedig támogatja nemzeti felszabadító harcukban. A proletármunkások, más ellen még küzdő népeket pedig támogatja nemzeti felszabadító harcukban. A proletármunkások, más ellen még küzdő népeket pedig támogatja nemzeti felszabadító harcukban.

1945 előtt még rosszul fizetett, rojtoszélű kabátban járó ember volt a tanszemélyzet legtöbb tagja és évekig nagy kegyként díjazatlanul gyakorolkozhatott a tudományos munkatárs. Ma Kossuth-díj, akadémiai jutalom, alkotó szabadság, magas fizetés, stb. vár rájuk munkájuk elismeréséül, hiszen a tudomány eredményei a szocializmus építésének gyakorlatában elengedhetetlen tényezők, az építést meggyorsításának hatalmas emelői.

Az egyetem dolgozói nem a tökéletes rendszer urainak lenézett, megvetett szolgálóit, akik a szűkös napi betevő falatért robotolnak, hanem egyenrangú, szabad emberként végzik munkájukat, akik tisztában vannak azzal, hogy jó munkájukkal önmagukat szolgálják, szabadságukat, életüket, jólétüket védik.

A mai egyetem hallgatóit nem érheti jobb Radnóti Miklós sorsa, aki hiába kért, nem kapott tandíjmentességet, noha kitűnő tanuló volt. A mai egyetem hallgatóival nem eshet meg József Attila sorsa, akik a reakciós Horger Antal professzor eltanácsolt az egyetemről, mert a munkaszüneti nap mellett állt ki. A ma diákjait tandíjmentesség, ösztöndíj, szép, tiszta tanterem, tanulószobák, gyönyörű könyvek, szemléltető eszközök, műszerek és gépek várják a Horthy-korszak piszkos, rosszul felszerelt, kevés könyvvel ellátott szemináriumai, laboratóriumai helyett. Kényelmes és olcsó diákotthon és bőséges étkezés — a Horthy-korszak tömegszállásai és a híres szegedi havi 5 pengős szegényházi kszegi helyett: ez a mai diák helyzete az egyetemen.

A marxizmus-leninizmus oktatásáról

Az egyetemi oktatás területén igen komoly helyet foglal el a marxizmus-leninizmus. Ez a tantárgy kötelező minden hallgatónak, de ezzel szívesen is foglalkoznak, mert minden egyes előadásban megtalálják a kapcsolatot a szocializmussal.

Az alsóbb éves hallgatók párttörténetét, míg a felsőbb évesek politikai gazdaságtant, illetve filozófiát tanulnak. Ezek az előadások azt a célt szolgálják, hogy egységes világnézetet alakítsanak ki a hallgatókban és felvértezze őket az ellenség elleni harcra. Az előadásokban feltárulnak új ötvenes tervünk perspektívái, a Szovjetunió dicső története és a dialektikus történelmi materializmus legújabb kérdései.

A legutóbbi előadáson a Szovjetunió Nagy Honvédő Háborújáról volt szó. Itt részletesen megbeszéljük a második világháború menetét, célját és jellegét. Rámutattunk az angol-amerikai monopolista körök aljas aknamunkájára a háború idején, s ugyanakkor tisztán látuk a szovjet nép hősiességét és bátorságát.

A marxizmus-leninizmus tudományos diákköröknek is igen nagy szerepük van az egyetemi életben. Ide a legkiválóbb hallgatók járnak, s önállóan dolgoznak fel egyes tudományos kérdéseket, mint például

Felszabadult népünk küldi és hívja, szeretettel és reménységgel várja az egyetemre az ébredő fiatalokat, a fiatalok, a szocialista építés egyik legfontosabb tényezőjét, pártunk elsőrendű tartalékát, mert az egész társadalom állandóan növekvő anyagi és kulturális szükségletei maximális kielégítésének biztosítása csak nagyszámú, igen magas műveltségű, szakképzettséggel rendelkező, haladó gondolkodású és a haladásért kiállni és áldozatot hozni kész fiatalsággal, a József Attilák, a Radnóti Miklóskok méltó követőivel sikerülhet.

Felszabadult országunk felszabadult népe a legmagasabb színvonalú tudomány és kultúra, a szabad kritika és véleménynyilvánítás színterévé tette az egyetemet. Olyan alapot ad a fiataloknak, amire támaszkodva fejlődhetnek a Kossuth- és Sztálin-díjas Nagy Sándor követőit, aki a felszabadulás után egyetemünk munkásparaszti tanfolyamán szerzett rendszeres tudást. A mi országunkban felnőtt embereket nem ébret lebbegő Juhász Gyula sorsa, akik a haladás melletti kiállása miatt előbb az ország egyik eldugott vidéki iskolájából a másikba dobáltak, majd a Tanácsköztársaság vérbefojtása után Horthyék az utcára vetek. A ma egyetemistáira több állás vár, mint ahányan végeznek, annyi új gyár, iskola, stb. épül; a ma haladó tanáraira Kossuth-díj, kitüntetés, teljes elismerés és gondatlan, szabad kutatási lehetőség.

A világ egy részén azonban, így déli határunkon, a szomszéd Jugoszláviában a nép Titókék árulásával folytatán most újra az elnyomó jelkések és munkásáru lakaik elleni felszabadító harcnál tart. A jugoszláv népet leigázó rabiók háborúval fenyegetik szabad, boldog hazánkat is. Ezért Szeged ma éppúgy, mint 1919-ben a francia és szerb burzsoáz intervenció sereggel szemben, újra védőbástya. Akkor az első magyar proletárdiktatúra, ma a második intervenció sereggel szemben, újra védőbástya. Akkor az első magyar proletárdiktatúra, ma a második intervenció sereggel szemben, újra védőbástya. Akkor az első magyar proletárdiktatúra, ma a második intervenció sereggel szemben, újra védőbástya.

Mérei Gyula egyetemi tanár

Képviselőjelölő nagygyűlés az Egyetemen

A Szegedi Egyetem és Főiskola első jelöltje Rákosi Mátvás elvtárs

Április 13-án délután — a gyönyörűen feldíszített Ady-terei Egyetem I. sz. nagytermében sűrű sorokban, mosolygós arccal gyülekeztek a két Egyetem és Főiskola hallgatói, professorjai, tanársegédei, dolgozói.

Különösen ragyogott az I. évesek arca. Erőtől sugárzó tekintetük szinte fenahangon mondta: — képviselő jelölő gyűlést jövünk.

Népj demokráciánk megadta a jogot a 18 éves fiataloknak — akik tevékenyen részt vesznek a szocializmus építésében, — hogy a maguk-jelölő képviselőikön keresztül aktív részeseivé váljanak az ország kormányzásának.

Sokuknak szeme a gyermekéveket tükrözte, a múltat idézte — amikor még szülei nek csendőrszerek mellett kellett szavazatukat leadni ellenségesükre, a grófokra, a bárókra, — ha egyáltalán volt szavazati joguk.

A nagy előadó-terem zsúfolóság megtelt: még négy, hangszóróval felszerelt terem s a hatalmas folyosók alig tudták befogadni hallgatóinkat, dolgozóinkat. Mindenütt a Magyar Függetlenségi Népfront választási felhívásáról beszélgettek. A boldog jelen, a még ragyogóbb jövő felémelő, tetekete kész hangja esendült szavakkal.

Az Egyetemi és Főiskolai Pártbizottság titkára, Tury Géza elvtárs nyitja meg az ülést. Ünnepi beszédét a Magyar Függetlenségi Népfront választási felhívásának méltóságát kezdte.

„Május 17-én új országgyűlést választ a nép. Alkotmányunk kimondja: Magyarországon minden hatalom a dolgozó népé. A dolgozó nép hatalmának legfőbb képviselője: az országgyűlés. Ezért kell az országgyűlést egész népünknek választania. Olyan képviselőket kell küldeni az országgyűlésbe, akik készek önzetlenül szolgálni a nép ügyét.”

„Megváltozott viszonyok, az új világ megváltozott viszonyai között készülhet dolgozó népünk a május 17-i választásokra; ragyogó jövőnk, a mi boldog, szabad életünk, drága szabadságunk nyolc esztendőre a miénk. Ez a nyolc esztendő végtelenül hosszú időnek tűnik, hétértékező eszmával járta dolgozó népünk ez a fejlődés útját. A Horthy-reakció sötét éveiben urak, grófok, bárók ültették saját jelöltjeiket a magyar dolgozó nép nyakára.

Az 1949-ben megválasztott parlamentben a mi fiatalok, munkások, parasztok, néphez hű értelmiségiek képviseltek bennünket, a Magyar Dolgozók Pártja, Rákosi elvtárs vezetésével.

Rákosi Mátvás személyes példája, — mondotta tovább Tury elvtárs — a nagy Sztálin legjobb magyar tanítványának munkáját nemcsak felnőtt dolgozóinkat lelkesíti, nemcsak őket ragadja új és új munkahelyekre, hanem ez a példa jövő reményességünknek, ifjúságunknak is nevelési eszménye.

Ötvenes tervünk ragyogó eredményei elválasztó hatalmat Rákosi elvtárs nevével. Mi, csongrádmezei dolgozók, tervünk ezernyi más alkotása mellett neki köszönhetjük a Csongrádmezei Téglyagyártást, a Szegedi Rákosi Mátvás hidat, a Textilműveket, az Egyetem új Béké-épületét.

Hálánk, soha el nem múló szeretetünk jeltől javaslom, hogy az országgyűlésbe a szegedi Egyetem és a Főiskola első küldöttje RÁKOSI MÁTVÁS elvtárs legyen!”

A két egyetem és a főiskola hallgatói, dolgozói, professorjai felállva, szólni nem akaró tapssal köszöntöék első jelöltjüket, Rákosi Mátvás elvtársat, nagy tanítónkat, vezérünket, aki ott minden egyetemi dolgozó szívében, s akinek útmutatása alapján indulnak harcra nap, mint nap az új győzelmek felé.

Az orosz nyelv oktatása az Egyetemen és Főiskolán

Szegeden két intézet látja el az orosz szakos nevelők folyton növekvő képzési szükségletét: a Szegedi Egyetem Orosz Intézete és a Pedagógiai Főiskola Orosz Tanszéke. A két intézetben több mint 200 hallgató tanul, akik Lenin és Sztálin elvtársak nyelvét, az orosz és szovjet irodalmat tanulmányozzák. Megismerkednek az élenjáró szocialista kultúrával. A két intézetben kelles munka folyik, hogy jól képezett tanárok kerüljenek ki a falvakba és városokba, akik majd fáklyavívói lesznek a haladásnak.

A Tudományegyetem Orosz Intézete az Ady-terei egyetemi épületeknek csaknem egész jobb szárnyát elfoglaló hatalmas intézet.

Több mint 20 előadó- és szeminárium helyiség, valamint olvasó- és tanulószoba áll itt a hallgatók rendelkezésére. A félkörben futó folyosó impozáns képet nyújt a két oldal kiüregesített hatalmas táblázatokkal, Lenin és Sztálin elvtársak portréival, a szép kiállítású szakvető könyvekkel, amelyek a könyvtár előtti folyosó részt tartják. Mindenütt tisztaság és rend, mintha pártunk szerető gondoskodása egy darab Szovjetuniót varázsolt volna ide a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészeti Karára.

Ebben a gyönyörű intézetben jelenleg összesen 138 hallgató tanul, jóval kevesebb annál, mint amennyire szükségünk van ahhoz, hogy feltöltsük a középiskoláinknál mutatózó orosz szakos tanárhiányt. Éppen óráközi szünet van, a

hallgatók izgatottan tárgyalják az órán hallottakat és a „Villám” folyóirat cikkeit, amelyekben egymást kritizálják tréfásan-komolyan. Mindennél azonban úgy, hogy nem a gúny és a kipekengőzés a lényeg, hanem a javításiakarás.

Az elsőévesek éppen lexikátorárról jönnek. Ok most pillantanak bele az orosz nyelv rejtelmeibe. Közöttük van Köhegyi Erzsébet és Szántó Katalin is, akik

kitűnő szakmai és morális munkájukért Rákosi-ösztöndíjban részesülnek.

Sok pénz ám az ilyen fiatal lányoknak havi 800 forint! Éppen valamit magyaráznak, ami néhányan nem értetik meg pontosan az órákon. Az elsőévesek orosz nyelvtant is tanulnak heti 10 órában, előadásokon, szemináriumokon tanulmányozzák a marxizmus élenjáró ideológiáját.

A III. évfolyamon már komoly irodalomoktatás folyik, ekkor ismerik meg a hallgatók a klasszikus orosz irodalom gazdag eszméiségét és nyerneik bepillantást a nyelvészeti rejtelmeibe. A IV. évfolyam már a tanárképzés szellemében van megszervezve. A hallgatók az elméleti didaktikai ismereteiket a gyakorlatban, órákat látogatnak és maguk is tanítanak. De bizony emellett vannak nekik még egyéb „szakmai” tenálvóik is, most tanulják a szovjet irodalmat, meg a nyelvészetet és készülnek az államvizgára. Nem tréfádog ez! Munkájukat könnyíti a gyönyörű intézeti könyvtár, ahol több mint 3000 kötet könyv áll a rendelkezésükre. A Pedagógiai Főiskola Orosz Tanszékén a kiképzés csak két éves.

Innen kerülnek ki az általános iskolai tanárok Rájuk a falun szintén komoly feladat vár. Száz ugar fogónak ok feltörni, mint Gromicsájlógnan Davidov elvtárs. Bizony, még sok faluban nem tanulnak oroszul, mert nincs tanár! Az első évfolyamon heti 20 órában tanulnak lenniát meg nyelvtant vegesen, a II. évfolyamon már irodalom is van. Ezenkívül marxizmust, pedagógiát, lélektant, magyar nyelvtant és irodalmat is tanulnak.

Mindkét intézet konzultációs órákon, tanulóköri, egyéni foglalkozások formájában nyújt segítséget az arra rázorelőknak.

A szakkörökön pedig azok vesznek részt, akik el akarnak mélyütni az irodalomban vagy a nyelvészet valamelyik ágában.

A két intézet vezetősége és tanári testülete szoros munkaközösséget alkot. Vera Andrejevna, az Orosz Intézet vezetője a múlt évben látogatta meg az Orosz Tanszéket. Kicsérlik tapasztalataikat és ebből mindkét intézetnek nagy haszna van, mert így jut el Szegedre is az a hatalmas tapasztalat, amelyet a Budapesti Lenin Intézet tanárai hoztak a haladó kultúra országából, a nagy Szovjetunióból.

Pataki Szilveszter

Elsajátítani a tudományt, kikovácsolni a bolsevik szakemberek új kádereit a tudás minden ágában és tanulni, tanulni, tanulni a legkitartóbban — ez most a feladat.

Sztálin

(Beszéd a Szovjetunió Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetségének VIII. kongresszusán.)